

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Fodor Tibor
Cím: Amikor a vészcsengő megszólal
Forrás: Ujság

Osztályozás	
Tárgy	614.84
Hely	
Idő	"1925"
Személy	

Amikor a vészcsengő megszólal.

1925. 5. 12.

(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Olcs.)

(A Világ tudósítójától.) Az őrségen nyugodtan állnak a tűzoltók. Egyszerre megszólal a vészcsengő. Tűz van. A következő pillanatban alarmlélek a legénységet, szétárrulnak a laktanya kapui és a motoros fecskendők, motoros létrák kirobognak a városba. Az uccákon messzire hallik a tűzoltó-autó kísérteties szirénája, vörösen világítanak a gépkocsi lámpái. A járókelők izgatottan összesúgnak: tűz van. Vajjon melyik bérháznak vagy gyárnak a kéményére szaladt föl a vörös kakas? A tűzoltóra igazán rá lehet mondani, hogy nincsen se nappala, se éjjele. Sohasem tudja, hogy melyik percben szólal meg a riasztócsengő, amely a tűzjelzőkészülékkel egyenesen a tűzoltó szívét köti össze. A tűzoltónak éppen ezért leghamarabb a szíve és az idege mondja föl a szolgálaltot. A nyomdásznak, a bányásznak a tüdejé romlik meg, a gyári munkásnak a testi épsége forog állandó veszélyben, a tűzoltónak pedig a szíve. Talán innen van, hogy tűzoltó csak jószívú ember lehet.

Ebből a szempontból Budapesten összesen 593 jószívú ember van. Ennyi ugyanis a pesti tűzoltóság létszáma. Ebből 581 a legénység, 1 főparancsnok, 3 elsőosztályú főtiszt, 3 másodosztályú főtiszt, 2 tiszt és 2 segédtiszt. A létszámot 1 csapatorvos, 2 kezelőtiszt, 1 számtiszt és 1 pénztárnok egészíti ki. A főváros közönségének meleg szimpátiája veszi körül derék tűzoltóinkat, akik a két legborzalmasabb elemnek, a tűznek és a víznek önfeláldozó harcosai és akik szolgálatkész katonái a polgárok otthonának. A tűzoltók az állami műszaki altisztek fizetési csoportjába vannak beosztva. A legénységi állományban az újoncok havi 62 aranykorona fizetést kapnak. A legmagasabb tűzoltó-fizetés 120 aranykorona, vagyis havi 2,112.000 korona. Ehhez hozzájárul havonta 8 aranykorona családi pótlék, 2 aranykorona hadipótlék, szolgálati pótlék és a lakbér. A tűzoltótisztek X-IV. rangosztálynak megfelelő fizetést kapnak. Legnagyobb fizetése a tűzoltó-főparancsnoknak van: 305 aranykorona és lakbér.

Amikor tüzet jeleznek

Budapesten tűz őrség van állandó permanenciában. Minden őrség két csoportba van beosztva és a szolgálat egyhuzamban huszonnégy óráig tart. A beosztás szerkezelés és belső rend lekintetében történik és a legénység minden nap más és más teendővel van megbízva. Minden reggel 8-10-ig gyakorlat van és utána egyórás elméleti oktatás. Délután 3-5-ig ismét gyakorlat, majd félóra elméleti oktatás következik. A tűzoltó minden huszonnégy órás szolgálat után egy napig szabad.

Tüzet nyilvános telefonon, vagy tűzoltókészüléken jeleznek. A nyilvános telefon hívására a kunucai központi tűz őrség jelentkezik. A központ azután értesíti a veszedelemről azt a kerületi őrséget, amelynek a körzetében keletkezett a tűz. Ugyanekkor riasztógombbal alá-mirozza a tiszteket, akik külön autón mennek el a veszély színhelyére. A lakásviszonyok miatt ugyanis a tisztek nincsenek decentralizálva, mert megfelelő helyiségek hiányában a tiszteket a központba kényszerültek centralizálni, ellentétben a legénységgel, amely kerületenként van beosztva.

A tűzjelzés után nyomban megtörténik a ki-onulás: motoros fecskendőkkel és tolólétrákkal. A tűzjelzőkészülékeknek minden kerületen van közvetlen kapcsolatuk az illető kerületi őrséggel. Amikor a készülék működésbe lép, a kerületi őrség továbbítja a jelzést a központra, s minthogy saját körzetéről van szó, minden további utasítás nélkül azonnal kivonul. Ha nagyobb veszedelemről van szó, automatikusan még három őrséget tud segítségül

hívni. Csak egyetlenegyszer történt a kilencvenes években, hogy az összes tűz őrségek mozgósítva voltak, mert egyidőben Budapesten öt helyen volt komoly tűzveszedelem. Azóta pedig nem fordult elő, hogy legalább egy őrség ne maradt volna otthon a laktanyában, ha nagy tüzek voltak.

A tűzoltók átlag hetvenszer vonulnak ki egy hónapban

Budapesten nem lehet precizírozni, hogy milyen időszakban van a legtöbb tüzeset. A fővárosban ugyanis az ipar és a kereskedelem csúszolja a tüzet. Átlag havonta hetven esetben vonulnak ki tűzhöz a tűzoltók, de ez a szám gyakran eléri a százat. Volt olyan hónap is, amikor szőtvenszer vették igénybe a tűzoltó segítségét. Egy-egy kivonulás jelentékeny összegbe kerül. A kivonulások ugyanis gumirongálással és szerrongálással járnak és ezenkívül a benzinfogyasztás is sokat jelent.

A tűzoltók ma már többnyire autókkal dolgoznak és mindössze 19 pár ló van a pesti tűzoltók szolgálatában. Az óbudai őrség még lovastűzoltó van, jövőre azonban már Óbuda is motoros fecskendőket kap. A régi pesti tűzoltóság 36 pár ló volt, de a tüzes tűzoltóparipák száma egyre fogyott a tűzoltóság fejlődésével. Lovakra azonban még hosszú ideig szükség lesz, mert a budai hegyes vidékek részét csak lovakkal lehet megközelíteni, oda az autó nem mehet.

Huszonöt év a munkakorhatár

A pesti tűzoltó átlag 25 évig bírja a munkát és azután nyugdíjba megy. A legrégebb tűzoltó Breuer Szilárd tűzoltófőparancsnok, aki negyvenöt éve van szolgálatban. Három éve főparancsnok. A legtöbb szolgálati idővel utána Bognár Károly és Polgár Sándor törzsőrmesterek következnek, akik 30-30 éve tűzoltók.

A tűzoltótételben ma többnyire fiatalok

vannak, mert az idősebb altiszteket „elcsalták” a gyárak. Kitűnően képzett emberek azok, akik időközben nyugdíjaztatták magukat, hogy azután elfogadják valamelyik gyár ajánlatát. Gyári tűzoltó lett belőlük, mert a gyárak a tűzbiztosítási díjak magas kérdésűt úgy oldották meg a legjobban, hogy régi kipróbált tűzoltókat alkalmaztak. Ezt pedig természetesen a biztosító intézetek érzik meg a legjobban. Huszonkilenc tűzoltó-altiszt közül huszonötöt vittek el a gyárak.

A háború is sokat ártott a tűzoltóságnak és a háború idején a nehéz szolgálat és a kis fizetések miatt alig tudtak embert kapni. A legénységi létszám alig érte el akkor a négyszázötvenet. Most azonban rendezték a tűzoltók fizetését és ha az olcsóság tartós lesz, a fizetések hamarosan elérik a békebeli fizetések száz százalékát.

Az első tűzoltókat Széchenyi Ödön gróf pása szervezte meg 1863-ban, hivatásos őrség 1870-ben alakult Pesten, a tűzoltó azonban csak a 80-as években lett hivatásos csapat. 1914-ben autókka látták el a pesti tűzoltóságot, amely azóta áll igazi nagyvárosi alapon. A pesti tűzoltóknak eddig hat főparancsnokuk volt: Széchenyi Ödön gróf, Follmann Alajos, Kempelen Béla, Szerbovszky Szaniszló, Janicsk Andor és most Breuer Szilárd. Breuer főparancsnok negyvenöt éves szolgálati idejével a legöregebb aktív tűzoltó. Meg van elégedve az embereivel, mert a legtöbbben megfelelnek a jó tűzoltó általa felállított definíciójának:

— A jó tűzoltó az, aki bátor, gyors felfogású és kitarással bír. A tiszteknek mindezekhez intézkedési képesség kell és lelkesedés, amely a helyzet felismerésével magával tudja ragadni a tömegeket.

Fodor Tibor.